

Του **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΗ**
a.kontis@realnews.gr

Με πρόστιμα πολλών εκατομμυρίων ευρώ από την Ε.Ε., αλλά και αποζημιώσεις σε δεκάδες εταιρείες κινδυνεύει να επιβαρυνθεί ο κρατικός Προϋπολογισμός, λόγω της απόφασης του υπουργείου Υγείας και του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ) να απαγορευτούν οι εξαγωγές συνολικά 264 φαρμακευτικών σκευασμάτων από την Ελλάδα. Η απόφαση ελήφθη το περασμένο καλοκαίρι, έχοντας ήδη προκαλέσει προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) από τις θυγόμενες εταιρείες, αλλά και αντιδράσεις από τις Βρυξέλλες, καθώς στελέχη της Κομισιόν διαμνύουν πως ο τρόπος με τον οποίο η Ελλάδα απαγόρευσε τις εξαγωγές παραβιάζει τις σχετικές κοινοτικές οδηγίες, χωρίς να αντιμετωπίζει τις ελλείψεις φαρμάκων στην αγορά.

Το θέμα αναμένεται να λάβει μεγάλες διαστάσεις τις επόμενες εβδομάδες, καθώς, όπως αποκαλύπτει σήμερα η Realnews, η νομική υπηρεσία του ΕΟΦ έχει αποτυπώσει σε πρόσφατη έκθεσή της τις εξόφθαλμες παρατυπίες που περιλαμβάνει το μέτρο απαγόρευσης εξαγωγών. Οι παρατυπίες αυτές φαίνεται πως κλονίζουν και εσωτερικά τον ΕΟΦ. Σύμφωνα με τις πληροφορίες, μόλις στις αρχές Δεκεμβρίου η αρμόδια υπηρεσία του Οργανισμού έστειλε εισήγηση στον πρόεδρο του ΕΟΦ και στο υπουργείο Υγείας, στην οποία αναφέρεται ότι από τα 264 φαρμακευτικά προϊόντα που έχουν απαγόρευση εξαγωγής μόνο στα 35 υπάρχει πραγματικό πρόβλημα διαθεσιμότητας! Μάλιστα, ενδεικτικό είναι ότι στη λίστα των απαγορεύσεων περιλαμβάνονται και 55 φαρμακευτικά προϊόντα που διαθέτουν γενόσημα...

Τα νέα στοιχεία προκαλούν εύλογο προβληματισμό για τη στάση σιωπής που τηρεί σχετικά με το θέμα το υπουργείο Υγείας, το οποίο εδώ και μήνες δεν έχει αποφασίσει την άρση της απαγόρευσης, αλλά και πολλά ερωτήματα για τα συμφέροντα που ενδεχομένως καρπώνονται παράνομα οφέλη και συνεχίζουν να πιέζουν για τη διατήρηση της απόφασης.

Εκμεταλλεύτηκαν τις ελλείψεις

Το χρονικό της υπόθεσης παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, καθώς φαίνεται ότι κάποιοι έσπευσαν να εκμεταλλευτούν τις ελλείψεις σε συγκεκριμένα σκευάσματα, οι οποίες παρουσιάστηκαν στη φαρμακευτική αγορά της Ελλάδας κατά τους προηγούμενους μήνες. Ωστόσο, όπως όλα δείχνουν, η διαδικασία κινήθηκε πέραν κάθε νομιμότητας. Στις 27 Ιουλίου, ο ΕΟΦ δημοσιοποίησε την απόφασή του για την απαγόρευση εξαγωγής 185 φαρμάκων. Την ίδια ημέρα, όμως, η απόφαση «κατέβηκε» από την ιστοσελίδα του Οργανισμού, για να αναρτηθεί

ξανά, μόνο λίγη ώρα μετά, περιλαμβάνοντας αυτή τη φορά απαγόρευση για 264 σκευάσματα...

Το τραγελαφικό είναι ότι η διαδικασία για να διαπισωθεί η πραγματική επάρκεια φαρμακευτικών προϊόντων κινήθηκε μετά την απόφαση για τις απαγορεύσεις εξαγωγών. Ο ΕΟΦ ζήτησε από τους χονδρεμπόρους φαρμάκων να τον ενημερώσουν για τα αποθέματά τους την 1η Αυγούστου, προκαλώντας έτσι σειρά αντιδράσεων, εντός και εκτός Ελλάδας. Τον ίδιο μήνα, ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φαρμακαποθηκαριών προσέφυγε στο ΣτΕ, αφού προηγουμένως ο ΕΟΦ δεν είχε ανταποκριθεί στις εκκλήσεις του, ώστε να δημοσιοποιηθούν όλα τα αποθέματα φαρμάκων και να υπάρξει διαφάνεια στην ελληνική αγορά. Παράλληλα, ελληνικές εταιρίες κατήγγειλαν το γεγονός και στην Κομισιόν. Μετά από δύο αναβολές, το ΣτΕ αναμένεται να εκδικάσει την υπόθεση στις 27 Φεβρουαρίου. Ηδη όμως, για την έκβαση της εκδίκασης έχει εκφραστεί μια νομική άποψη που αποτελεί κόλαφο για τις ενέργειες και τις αποφάσεις του ΕΟΦ. Η έκθεση της νομικής υπηρεσίας του Οργανισμού αναγνωρίζει ότι υπάρχει «κίνδυνος να ασκηθούν στον ΕΟΦ αγωγές αποζημίωσης από τους κατόχους άδειας χονδρικής πώλησης για ζημιά που υπέστησαν ή για διαφυγόντα κέρδη τους από παράνομη πράξη». Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, οι αποφάσεις για απαγόρευση εξαγωγών σκευασμάτων είναι «ανεπίκαιρες» και δεν ανταπο-

κρίνονται «στις αρχές της αναγκαιότητας, προσωριότητας και αναλογικότητας, αλλά και του προσωρινού τους χαρακτήρα». Όπως εξηγείται από τη νομική υπηρεσία του ΕΟΦ, η απαγόρευση, έτσι όπως έχει επικυρωθεί, ισχύει επί μακρόν, χωρίς να υπάρχει κάποια αξιολόγηση για την ομαλοποίηση της αγοράς. «Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέστησε σαφές ότι το μέτρο πρέπει να ορίζει συγκεκριμένη χρονική διάρκεια ισχύος του», σημειώνεται στην έκθεση των νομικών του ΕΟΦ. Ενώ, λοιπόν, οι όποιες απαγορεύσεις των εξαγωγών πρέπει να έχουν ορισμένο χρόνο, κάτι που προφανώς γνωρίζει και το επιτελείο του υπουργείου Υγείας, στη χώρα μας το μέτρο ελήφθη με εντελώς διαφορετικούς όρους. Επιπλέον, πέντε μήνες μετά την απόφαση της απαγόρευσης, δεν έχει γίνει καμία κίνηση από την πλευρά του υπουργείου για να διορθωθεί το λάθος.

«Χρηματικές κυρώσεις»

Στο ίδιο έγγραφο τονίζεται πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καλέσει τη χώρα μας ρητά να άρει τις ισχύουσες απαγορεύσεις εξαγωγών και ενδοκοινοτικής διακίνησης και να τηρήσει εφεξής την Κοινοτική Οδηγία, η οποία προβλέπει συγκεκριμένες προθεσμίες γνωστοποίησης πριν από τη λήψη του μέτρου και εμπειριστατωμένη τεκμηρίωση. «Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τα ανωτέρω, θα κινηθεί σε βάρος της χώρας η διαδικασία παράβασης του ενωσιακού δικαίου με παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για την επιβολή χρηματικών κυρώσεων», σημειώνει η νομική υπηρεσία του ΕΟΦ. Η έκθεση που συντάχθηκε στα τέλη Νοεμβρίου καταλήγει και σε μία ακόμα ενδιαφέρουσα παράμετρο, άγνωστη

για το ευρύ κοινό, που συμβάλλει στις ελλείψεις φαρμάκων. Πρόκειται για νομοθετική ρύθμιση του 2022 που δίνει στα φαρμακεία το δικαίωμα να εφοδιάζουν φαρμακεία πλοίων. Με αυτόν τον τρόπο «τα φάρμακα που προορίζονται για λιανική πώληση στην Ελλάδα διαρρέουν μαζικά σε ποσότητες χονδρικής, χωρίς ικνυλασιμότητα», καταλήγει η έκθεση.

Όπως αναφέρουν οι πληροφορίες της «R», όλα τα παραπάνω έχουν γνωστοποιηθεί στην ηγεσία του υπουργείου Υγείας, η οποία πλέον καλείται να λάβει κρίσιμες αποφάσεις, αλλά και να αποκαλύψει τι οδήγησε στην απαγόρευση εξαγωγής φαρμάκων, η οποία κινδυνεύει να αποβεί εξαιρετικά επιζήμια για τη χώρα μας. Το πρόστιμο με το οποίο απειλείται η Ελλάδα, εφόσον η υπόθεση καταλήξει όντως στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, εκτιμάται σε αρκετές δεκάδες εκατομμύρια ευρώ. Επιπλέον, ήδη στον ΕΟΦ έχουν σταλεί εξώδικα, ότι σε περίπτωση που κριθεί παράνομη η απόφασή του, θα ακολουθήσει σωρεία αγωγών από τις εταιρείες για διαφυγόντα κέρδη.

Έκθεση-κόλαφος για τις εξαγωγές φαρμάκων!

Η νομική υπηρεσία του ΕΟΦ εντόπισε σωρεία παρατυπιών στην απόφαση για την απαγόρευση εξαγωγής σκευασμάτων, ενώ τονίζει ότι η Ελλάδα απειλείται με νέα πρόστιμα από την Ε.Ε.

